

ŞİLE (İSTANBUL) NEOJEN HAVZASI'NIN JEOLojİSİ VE HAVZANIN KUVARs KUMU AÇISINDAN ÖNEMİ

Behzat Gökçen Demir^a, Akın Akbulut^a, Nusret Güngör^a

^aMaden İşleri Genel Müdürlüğü, Ankara

(behzatgokcendemir@hotmail.com)

ÖZ

İstanbul'un Şile ilçesi sınırlarında bulunan ve endüstride çok önemli yere sahip kaliteli seramik/refrakter kil ve kuvars kumu rezervlerinin bulunduğu Neojen havzası, jeolojik literatürde "Şile (İstanbul) Neojen Havzası (Doğal Endüstriyel Hammadde Deposu)" olarak adlandırılmaktadır. Havzanın en üst kesiminde genellikle kuvars kumu oluşumları gözlenmekte, kum oluşumlarının altında ise kömür ve kil katmanları izlenmektedir. Havza istifinin bazı seviyelerinde, altta tekrar kum oluşumları ve bu oluşumların altında ise kil oluşumları devam etmektedir. Şile (İstanbul) Neojen havzası, kuvars kumu rezervleri ile ülkemizin dünya seramik sanayinde ilk sıralarda yer almasını sağlayan bir havza konumundadır. Şile (İstanbul) Neojen Havzasında yer alan üst istifin tüm birimleri (kuvars kumu, kömür, kil), değişik endüstriyel alanlar için önemli bir hammadde olduğundan uzun süredir ekonomik olarak işletilmektedir. Kuvars kumu ve killi kum seviyeleri yıkanarak, döküm ve filtre kumu olarak, özelliklerine göre doğrudan seramikte veya yıkanıp boyutlandırılarak diğer sektörlerde kullanılabilir. Şile (İstanbul) Neojen Havzası, havza madenciliği açısından klasik bir maden üretimi alanı olmayıp, önemli bir doğal endüstriyel hammadde deposudur. Ülkemizin genel anlamda seramik, refrakter, döküm ağırlıklı sektörler için vazgeçilemez ve önemli bir havza niteliğindedir. Şile (İstanbul) Neojen Havzasını değerlendirirken sadece istifi teşkil eden hammadde-lerin rezerv ve kalitesi değil, başta seramik ve döküm sanayi olmak üzere, ülkemizde birçok sektörde yarattığı istihdam, iç piyasada ve ihracatta pek çok kaliteli ürünler ile yarattığı katma değer, ülke prestiji ve tanıtımı açısından değerlendirmek doğru olacaktır. Bu yaklaşımla, Şile (İstanbul) Neojen Havzası, havza madenciliği açısından ülkemizde örnek bir maden model havzası olarak değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şile, Neojen, kuvars kumu, havza

GEOLOGY OF THE ŞİLE (İSTANBUL) NEOGENE BASIN AND THE IMPORTANCE OF THE BASIN IN TERMS OF QUARTZ SAND

Behzat Gökçen Demir^a, Akın Akbulut^a, Nusret Güngör^a

^aGeneral Directorate of Mining Affairs, Ankara

(behzatgokcendemir@hotmail.com)

ABSTRACT

The Neogene basin located in Şile, İstanbul has a very important place regarding for industrial ceramics / refractory clay and quartz sand reserves, and it is called "Şile (İstanbul) Neogene Basin (Natural Industrial Raw Material Warehouse)" in the geological literature. Quartz sand is usually found at the top of the basin formation, whereas the coal and clay layers occur beneath the sand formation. In some parts of the basin, sand formations are found at the bottom and at the bottom of these formations clay formations continue. Owing to its quartz sand reserves, the Şile (İstanbul) Neogene basin is at the first places in the world ceramic industry and our country. All units located in the upper sequence (quartz sand, coal, clay) of the Şile (İstanbul) Neogene basin are operated economically as they are important raw materials for various industrial fields. Quartz sand and loamy sand levels are washed and as cast and filter sand are dimensioned according to the characteristics of ceramic and can be used directly in other sectors. The İstanbul-Şile (İstanbul) Neogene basin is not a classic mineral production area in terms of basin mining, but it is an important industrial raw natural reservoir. It is an important basin with ceramics, refractory, casting indispensable for specific sectors in general in our country. While evaluating the Şile (İstanbul) Neogene basin, not only the the quality and the reserves of the raw materials that constitute the sequence, but also especially ceramic and cast industry, jobs that it created in many sectors in our country, the added value in the domestic market and exports with many quality products, it will be right to evaluate in terms of country prestige and promotion. With this approach, Şile (İstanbul) Neogene Basin is considered as an important mining basin in terms of the basin mining.

Keywords: Şile, Neogene, quartz sand, basin